

Никола Станевъ

Василий Априловъ

(1835—1935)

Сто години отъ първото общонародно училище

На 2-и януарий 1835 год. въ гр. Габрово се е отворило първото общо българско народно училище за деца на граждани и селяни. Отъ тогава сж се изминали тъкмо сто години.

За споменъ на това велико събитие на 1-и ноемврий бѣ осветенъ въ Габрово величественъ паметникъ.

Нашиятъ народъ е старъ. Четецътъ ще запита, мигаръ по-рано въ България не е имало никакво училище?

Отговаряме: българитѣ сж имали училища още отъ преди хиляда години. Първото училище за нашия народъ е отворилъ най-първо *свети Климентъ Охридски* въ Македония презъ 886 година. За 7 години той е научилъ 3500 български деца на *свети Кириловото писмо* и четмо. Вторъ учителъ заедно съ св. Климента билъ *свети Наумъ* пакъ въ Македония. Отъ тия двама учители българскиятъ народъ е възприелъ писмото и четмото на св. Кирила и никога не е оставалъ безъ учители и училища. Въ Симеоново време българитѣ сж имали и велики писатели и бележити владици и патриарси, които много сж работили за просвѣтата, възпитанието и образованието на българскитѣ младежи. Ала, както у другитѣ народи, така и у насъ, тогава училищата сж били при църквитѣ и въ манастиритѣ, защото писмото и четмото било потрѣбно най-много за онѣзи, които искали да станатъ писари, пѣвци, свещеници, дякони и владици за извършване на богослужението въ църквитѣ. Смѣтало се е, че на работния човѣкъ, на занаятчията, на земеделеца, на пастира, на войника не е нужно писмо, четмо,